

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Ústecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední odborné učiliště technické, Chomutov, Pražská 702

Pražská 702, 430 01 Chomutov

Identifikátor školy: 600 010 368

Termín konání orientační inspekce: 11. až 18. února 2002

Čj.	067 18/2002 - 03404
Signatura	oflhv514

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední odborné učiliště technické, Chomutov, Pražská 702, příspěvková organizace, vzniklo k 1. lednu 1994 sloučením SOU hutnického a SOU železničního. Původní SOU se delimitovalo od Válcoven trub v Chomutově od 1. 7. 1991. SOU technické je zřízeno jako samostatná příspěvková organizace. Od 1. listopadu 1996 do 30. června 2001 bylo zřizovatelem MŠMT. Od 1. července 2001 je zřizovatelem Krajský úřad Ústeckého kraje v Ústí nad Labem.

V současné době navštěvuje školu celkem 715 žáků, kapacita školy je 870 žáků (využití 82%).

Na škole jsou nyní vyučovány následující schválené obory:

Název oboru	kód	počet žáků	počet tříd
Automechanik	23-68-H/001	158	6
Klempíř	23-55-H/002	60	3
Obráběč kovů	23-56-H001,003	47	3
Zámečnick	23-51-H/001	59	3
Technickoadministrativní pracovník	63-51-H/002	140	5
Strojírenská výroba	63-51-H/010	20	1
nástavbové studium:			
Technickohospodářské a správní činnosti	63-42-L/502	48	2
Podnikání v technických povoláních	64-41-L/515	164	6
Podnikání v oborech obchodu a služeb	64-41-L/521	19	1
celkem		715	30

Učební obory jsou zakončeny závěrečnou zkouškou doloženou výučním listem, nástavbové obory zkouškou maturitní doloženou maturitním vysvědčením.

Škola s místnostmi teoretické výuky a některé dílny odborného výcviku jsou umístěny přibližně ve středu města v dosahu MHD. Část prostor pro odborný výcvik se nachází v objektech mimo školu na dostupných místech území města Chomutova.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Technicky zaměřené předměty strojírenského charakteru, Práce s počítačem.

V rámci této orientační inspekce byla sledována kvalita výuky, která se v uvedené skupině týkala následujících předmětů : Automobily, Strojnictví, Základy strojnictví, Technologie, Technické kreslení a Práce s počítačem v oborech automechanik, zámečnick, klempíř a obráběč kovů.

Plánování a přípravě výuky je věnována odpovídající pozornost. Vyučující si na základě schválených platných dokumentů (učebních plánů a osnov) vypracovávají vlastní tematické časové plány (TČP), ze kterých vychází případná detailnější příprava jednotlivých vyučovacích jednotek. Z porovnání TČP se zápisy v třídních knihách, případně v žákovských poznámkách vyplývá, že je s těmito pracováno, a osnovy jsou plněny. Případně ojedinělé drobné diference v žádném případě neohrožují plnění osnov.

Z devíti sledovaných vyučujících těchto předmětů má úplnou tj. odbornou a pedagogickou způsobilost pět vyučujících, pouze odbornou (bez pedagogické) tři, a jeden vyučuje bez odborné a pedagogické způsobilosti. Materiálně technické vybavení školy ve sledovaných oborech velmi dobře umožňuje plnit schválený učební program. Ne ve všech předmětech měli žáci k dispozici vhodné učebnice. Naopak v oboru automechanik v předmětu automobily žáci pracují s vynikajícími moderními učebnicemi. Estetičnost a podnětnost prostředí je zejména v odborných učebnách rovněž na velmi dobré úrovni. Pomalované lavice tuto jinak pozitivní skutečnost poněkud narušují. K prostorovým i psychohygienickým podmínkám výuky nejsou s přihlédnutím k počtu žáků, kapacitě školy, rozvrhu hodin, zajištěnému pitnému režimu a hygienickému zařízení, připomínky.

Vybavení výpočetní technikou je jak po softwarové tak i hardwarové stránce pro sledované obory více než vyhovující. Plně dvě třetiny PC plně odpovídají současné úrovni (prostředí WIN 98, program OFFICE 2000), jedna třetina PC v učebně PU1 je staršího data (procesor 486 SX-DX, prostředí Windows 3.11). Dle finančních možností školy jsou tyto postupně modernizovány.

Struktura sledovaných hodin v každém případě odpovídala věku žáků, jejich intelektovým možnostem i výukovým cílům. Výběr, sled i množství informací byl v každé sledované hodině přiměřený náročnosti učiva i probíranému tematickému celku. Velmi dobře bylo navazováno (zejména u automechaniků) na vlastní zkušenosti žáků i na jejich poznatky z odborného výcviku. Pokud sledované hodiny výjimečně obsahově přímo neodpovídaly TČP byly tyto zaměřeny na opakování k závěrečným zkouškám. Struktura sledovaných hodin byla povětšinou klasická – opakování (frontální či písemné), přechod k výkladu, diktování poznámek a případné shrnutí. Bylo využíváno rozmanitých vyučovacích metod, včetně řízeného rozhovoru s prvky problémové výuky. Volbu té které metody přizpůsoboval vyučující vždy schopnostem žáků, které byly v jednom oboru a stejném ročníku znatelně rozdílné (automechanik I. Ročník, třídy 1 AA a 1AB). Z rozhovoru s vedením školy vyplynulo, že toto dělení do jednotlivých paralelních tříd podle schopností žáků bylo svým způsobem záměrné s tím, že na schopnější žáky ve třídě 1AA lze klást větší nároky a lépe se tak využije jejich schopností.

Motivace byla výraznější u oboru automechanik, na které se rozhodujícím způsobem podílela tzv. vnitřní motivace, opírající se o přirozený zájem žáků o studovaný obor. Mezipředmětové vazby byly příležitostně využívány ponejvíce s odkazy na odborný výcvik a praxi. Hodnocení

ať už klasifikační stupnicí či frontálně verbálního bylo ve zhlédnutých hodinách využíváno v malé míře. Totéž se týká i tzv. pozitivního posilování. V závěru hodiny většinou nebylo vytvářeno dostatek prostoru pro sebehodnocení a analýzu chyb včetně efektivnosti odučené vyučovací jednotky.

Zhlédnuté hodiny byly dále charakteristické dobrým přístupem k žákům při respektování jejich osobnosti, vlastního názoru a zkušeností. Prostor pro diskusi byl vytvářen, ne však ve všech hodinách stejnou měrou. Různost názorů připouštěna byla, komunikativní dovednosti však mohly být rozvíjeny ještě ve větší míře. Projevy nežádoucího chování žáků nemusely být ve sledovaných hodinách řešeny, a dle sdělení vyučujících se v tomto smyslu nevyskytují závažnější problémy.

Výsledky výuky nebyly standardizovanými evaluačními nástroji sledovány. Zhlédnuté žákovské práce z TK či PSP odpovídají standardu vzdělávání ve sledovaných oborech.

Hodnocení jednotlivých zhlédnutých hodin se pohybuje od stupně „ vynikající“ až po průměr. Výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů, plánování je věnována potřebná pozornost a osnovy jsou plněny. Výrazným kladem je velmi dobrá motivace a vybavení u oboru automechanik. Rezervy jsou zejména v uplatňování pozitivně motivačního hodnocení a dostatku časoprostoru věnovanému závěrečnému shrnutí a analyzování efektivnosti proběhlé vyučovací jednotky.

Výuka sledované skupiny předmětů je ČŠI hodnocena celkově velmi dobře

Ekonomické předměty (ekonomika, podniková ekonomika, management, účetnictví, informační soustava, technika administrativy, hospodářská administrativa a praxe)

Hodnocení výuky odborných předmětů proběhlo na základě hospitací v hodinách denního nastavbového studia SOU (technickohospodářské a správní činnosti) a v učebních oborech SOU (technickoadministrativní pracovník a automechanik), rozhovoru s vyučujícími, na základě sledování návaznosti učiva učebních osnov a z nich vypracovaných tematických časových plánů a prohlídky žákovských prací.

Škola vyučuje podle schválených učebních dokumentů. Dotace hodin ve sledovaných předmětech odpovídá učebnímu plánu schválenému ředitelem školy. Podle zápisů v třídní knize v denním nastavbovém studiu ve třídě 1. HA ve školním roce 2000/2001 bylo odučeno 117 hodin praxe místo plánovaných 132 hodin. Ve druhém ročníku nastavbového studia ve třídě 2. HA nejsou zařazeny volitelné odborné předměty, které by navazovaly na přípravu v učebním oboru a doplňovaly učivo povinných odborných předmětů. Z dotace těchto předmětů byl o jednu hodinu týdně posílen povinný základ předmětu účetnictví. Provedená změna je v povolené toleranci možných změn uvedených v poznámkách učebního plánu. Vyučující mají sice pro jednotlivé předměty zpracované tematické časové plány, které obsahově vycházejí ze schválených učebních osnov, ale ve škole není vytvořen systém plánování ekonomických předmětů, čímž dochází k duplicitě učiva ve více předmětech. Kontrolu plnění učebních osnov ztěžují obecné a opakující se zápisy v třídních knihách. Porovnáním tematických plánů, poznámek v sešitech žáků a zápisů v TK nebyly zjištěny odchylky v jejich plnění.

Spojení teorie s praxí je zajišťováno odborným výcvikem u učebních oborů, souvislou čtrnáctidenní odbornou praxí v prvním ročníku nastavbového studia, výměnným pobytem ve fiktivní firmě ve škole obdobného typu v SRN, případně exkurzemi. Předmět praxe je vyučován v prvním a druhém ročníku nastavbového studia čtyři hodiny týdně, které jsou součástí pevného rozvrhu. Žáci vykonávají praxi ve škole, kde jsou k tomu vytvořeny materiální podmínky. Výuka se uskutečňuje ve dvou nově zřízených učebnách s dostatečným

množství PC a potřebným softwarovým vybavením. Zpracované tematické časové plány praxe se poněkud liší od schváleného rámcového rozpisu učiva. Převažující náplní hodin praxe je vyhotovování písemností, což zřejmě souvisí s personálním obsazením výuky tohoto předmětu, která je přidělena dvěma MOV.

Kromě dvou MOV zajišťují výuku sledovaných předmětů dvě vyučující s úplnou způsobilostí. Jedna MOV má středoškolské vzdělání s vyučením, ale bez pedagogické způsobilosti, jedna je nekvalifikovaná. Absence pedagogické způsobilosti se negativně projevila v metodickém vedení hodin. Negativním zjištěním je také nediferencovanost výuky u studijních a učebních oborů a nízká náročnost na znalosti a dovednosti žáků především u denního nástavbového studia.

Podle doporučení metodické komise byla v tomto školním roce zadána žákům druhého ročníku denního nástavbového studia Technickohospodářské a správní činnosti ročníková práce na téma „Podnikatelský záměr“. Předpokládaným cílem této samostatné práce bylo organicky navázat na školní výuku a splnit funkci upevňovací a aplikace osvojených vědomostí a dovedností, pro pokročilejší žáky měla být důležitým zdrojem nových poznatků. Zhlédnuté ročníkové práce nemají potřebnou úroveň, obsahují i věcné nepřesnosti a prokazují, že žáci nemají dostatek potřebných vědomostí a dovedností, aby zpracovali práci daného tématu na úrovni deklarovaného stupně vzdělání. Úspěšné zpracování samostatné práce přepokládá mimo jiné správný výběr tématu, metodicky správné zadávání, dlouhodobější vedení žáka učitelem, systematickou kontrolu a hodnocení.

Vyučování probíhá v kmenových učebnách, vybavených z části novým školním nábytkem. Z hlediska psychohygieny je nevhodné vybavení učebny techniky administrativy, neboť mechanické psací stroje stojí na klasických školních lavicích, nevhodné jsou také židle, které neodpovídají potřebám žáků při výuce psaní na stroji. Problematická je výuka techniky administrativy v prvním ročníku učebního oboru TAP, neboť probíhá s celou třídou dohromady, což při vysokém počtu žáků ve třídě (31) znesnadňuje práci vyučující. Nevhodně jsou také v rozvrhu zařazované „dvouhodinovky“ tohoto předmětu. Téměř v každé učebně je umístěn meotar a v některých je zaveden televizní okruh. Vyučující mají k dispozici odborné časopisy (Ekonom, Těsnopisné rozhledy, aj.), knihovna je vybavena odbornou literaturou, další materiály a dispozice si vyučující připravují sami. Pro praktickou výuku účetnictví vlastní škola software pro vedení účetnictví a pro ekonomické výpočty elektronické kalkulátory. Žáci si mají učebnice kupovat podle doporučení jednotlivých vyučujících, mnozí si je však dosud neopatřili. Materiální a technické podmínky umožňují splnění učebních osnov, v hodinách však byly pomůcky a didaktická technika využity pouze sporadicky.

Organizaci, formy a metody výuky ve zhlédnutých hodinách lze celkově hodnotit jako průměrné. Téměř ve všech převládla tradiční frontální výuka, po úvodním zkoušení (ústním a písemném) nebo povšechném zopakování s celou třídou následoval výklad faktograficko-popisného charakteru se snahou o řízený rozhovor. Žáci byli většinou pasivními účastníky hodin. Pouze v některých hodinách byl využit přehledný zápis na tabuli a práce s předem připravenými materiály (např. účetní doklady, dispozice dopisů). Látka byla často zdlouhavě diktována (dokonce i v technice administrativy si žáci místo nácviku desetiprstové hmatové metody téměř celou hodinu zapisovali probírané učivo do sešitu). Samostatná práce žáků a promyšlené střídání činností se vyskytovaly jen ojediněle. Zhodnocení hodin a dosažených výsledků většinou chybělo, vyučující tak nezískali zpětnou vazbu o kvalitě svého působení na žáky.

Průměrně je hodnocena i oblast motivace a hodnocení. Vstupní motivace měla podobu sdělení tématu, v průběhu hodin byla zaznamenána motivace pochvalou, aktualizací učiva, využíváním mezipředmětových vztahů a uváděním příkladů z praxe. Motivací pro zvyšování výkonů

v psaní na stroji jsou školní soutěže. Vědomosti a dovednosti jsou průběžně hodnoceny. Otázky při zkoušení a opakování byly žákům kladeny se zaměřením na pamětní zvládnutí učiva, měly spíše izolovaný charakter a chyběla návaznost na širší ucelené struktury.

Prostor pro rozvoj komunikativních dovedností žáků byl minimální, opakování bylo ve většině sledovaných hodin založeno na memorování naučených frází. Na otázky žáci často odpovídali jednoslovně. Úroveň verbální a neverbální komunikace vyučujících byla dobrá, projevy nekázně žáků nemuseli v průběhu inspekce řešit.

Plánování a příprava výuky vycházejí ze schválených učebních dokumentů, učební osnovy jsou plněny. Nedořešena zůstává náplň učiva a personální zajištění praxe v denním nastavbovém studiu. Zadávaná ročníková práce ve druhém ročníku nastavbového studia nemá potřebnou úroveň odpovídající danému stupni vzdělávání. Materiálně technické podmínky umožňují plnit stanovené vzdělávací programy. Personální zajištění výuky je průměrné, stejně tak metody a formy výuky a oblast motivování a hodnocení. Pouze vyhovující je interakce a komunikace.

Vzdělávání v ekonomických předmětech je hodnoceno jako průměrné.

Odborný výcvik

Kvalitu odborného výcviku sledovala ČŠI v prvním ročníku učebního oboru obráběč kovů a ve všech ročnících učebních oborů automechanik a klempíř pro strojírenskou výrobu.

Časová dotace předmětu odborný výcvik odpovídá předloženým učebním plánům jednotlivých učebních oborů. Výjimkou je učební obor automechanik – třetí ročník, kde bylo zjištěno v předmětu odborný výcvik navýšení fondu pracovní doby o dvě hodiny týdně, který byl využíván na zdokonalování žáků v měření a diagnostice. Tento nedostatek byl v průběhu inspekce prokazatelně odstraněn. Ředitel SOU dne 15. února 2002 vydal nový provozní řád dílen SOU, kde je řešena i pracovní doba žáků všech učebních oborů v souladu s platnými učebními dokumenty. Učební osnovy jsou rozpracovány do tematických časových plánů, jejich úpravy jsou provedeny v povolené toleranci. Kontrolou plnění učebních osnov bylo zjištěno, že učební osnovy jsou plněny s výjimkou třetího ročníku učebního oboru automechanik, kde nebyl do výuky zařazen tematický celek č. 5 - řízení motorových vozidel (dopravní předpisy, technika jízdy). Dle učebního dokumentu schváleného MŠMT ze dne 6. února 1998 č.j. 12 399/98-23, je součástí odborného výcviku výuka k získání řidičského oprávnění.

Každá skupina jednotlivých učebních oborů má zaveden deník evidence odborného výcviku, kde je sledováno plnění učebních osnov na konkrétního žáka. Přípravu mistrů odborné výchovy na výuku v jednotlivých učebních oborech ČŠI hodnotila jako velmi dobrou. Plánované cíle vyučovacích dnů jsou v souladu se zásadou soustavnosti a spojení teorie s praxí.

Výuku odborného výcviku ve sledovaných učebních oborech zajišťuje zástupce ředitele pro praktické vyučování a 11 MOV. Z uvedeného počtu splňují tři úplnou odbornou a pedagogickou způsobilost. Všichni MOV jsou vyučeni v příslušném učebním oboru. Absence jejich pedagogické způsobilosti se ve výuce neprojevila.

Odborný výcvik ve sledovaných učebních oborech je zajištěn na dílnách v areálu školy i na dalších odborných pracovištích v Chomutově. Pro učební obor automechanik jsou k dispozici dvě mechanické dílny pro první ročníky, další dvě dílny pro druhé ročníky a nadstandardně vybavený autoservis, kde je prováděn odborný výcvik třetích ročníků. Pro výuku tohoto učebního oboru ŠKODA Ml. Boleslav, a. s. dlouhodobě zapůjčila škole 17 typů nových motorů a převodovek různých modifikací a dvě nové osobní auta (ŠKODA OCTAVIA a FABIA) za účelem provádění různých opravárenských a diagnostických činností.

Učební obor klempíř je zaměřen na opravy automobilů a má k dispozici 3 mechanické dílny pro žáky prvních ročníků, pro žáky vyšších ročníků kompletně vybavenou klempířskou dílnu a moderní lakovnu, včetně přípravny barev.

Učební obor obráběč kovů má k dispozici pět obrobů, kde je široká paleta novějších, ale i starších dobře udržovaných obráběcích strojů. Škola vlastní i nový CNC obráběcí stroj. Tyto obrobny slouží i pro žáky dalších učebních oborů, kde jsou v učebních osnovách předepsány tematické celky základy strojního obrábění. Dílny SOU sledovaných učebních oborů odpovídají psychohygienickým požadavkům. Jsou velmi dobře vybaveny potřebným strojovým parkem. V dostatečném množství i kvalitě jsou učební pomůcky na odborných dílnách a učebnách. Ve většině případů se jedná o výrobky žáků v rámci odborného výcviku. Prostředí všech dílen SOU je velmi podnětné a estetické. Značná část žáků dojíždí na odborný výcvik z blízkého okolí. Tato skutečnost nemá negativní vliv na výuku.

SOU má vlastní svářečskou školu, která slouží jak žákům, tak i široké veřejnosti. Kapacita svářečské školy je 48 pracovních míst, a je možné získat širokou paletu oprávnění podle platných norem, včetně evropských. Žákům všech učebních oborů poskytuje SOU základní svářečský kurz (plamen i el. oblouk) zdarma.

SOU má zpracovanou organizační směrnici BOZP, schválenou ředitelem školy ze dne 30. prosince 1999. Tato směrnice obsahuje závazná bezpečnostní a technická pravidla chování a jednání žáků na odborných dílnách. Všichni žáci sledovaných učebních oborů absolvovali základní školení bezpečnosti práce na začátku školního roku a postupně další školení v průběhu školního roku. Prokazatelné záznamy o školeních jsou evidovány v dokumentu nazvaném Zápisník bezpečnosti práce žáka, který je veden po celou učební dobu (podpis školitele i žáka). Škola poskytuje žákům učebních oborů pracovní pomůcky, pracovní oblečení i ochranné pomůcky zdarma.

Odborný výcvik ve sledovaných učebních oborech je zajištěn formou skupinové výuky. U prvních ročníků učebních oborů obráběč kovů a zámečnický je odborný výcvik pevnou součástí týdenního rozvrhu, u ostatních učebních oborů předmět odborný výcvik probíhá cyklicky. Žáci v průběhu školního roku při plnění speciálních tematických celků (kovárna, obrobna, svařovna) rotují.

Struktura vyučovacích dnů odpovídá věku a možnostem žáků i stanoveným výukovým cílům. Ve všech případech mistři odborné výchovy (dále MOV) seznámili žáky s cílem výukového dne. V teoretické části u prvních ročníků bylo v potřebné míře využíváno učebních pomůcek. Organizační pokyny MOV jsou jasné, srozumitelné a přiměřené věku a možnostem žáků.

Při výkladu nové látky na dílně bylo téměř ve všech případech využíváno tabule. Z používaných metod využito střídání frontální výuky, praktické ukázky a uvádění příkladu z praxe. Kladně lze hodnotit i zavedené pracovní sešity a pravidelné zápisy v nich. Vynikající materiální zajištění mělo dobrý vliv na výuku odborného výcviku. Žáci prvních ročníků při souborných pracích zhotovovali jednoduché, ale funkční výrobky. Po předvedených ukázkách a přidělení práce jednotlivým žákům, MOV pečlivě sledovali plnění zadaných úkolů u každého žáka. Nechyběl ani individuální přístup. Vedení žáků ze strany MOV směřovalo k dosažení stanoveného cíle. Průběžně byly prováděny korekce špatných technologických postupů. U vyšších ročníků učebních oborů automechanik a klempíř, v průběhu výuky bylo ze strany MOV zodpovězeno značné množství odborných dotazů. V mnoha případech formou diskuse se MOV dařilo ověřovat si jejich vědomosti. V průběhu vyučovacího dne byl dán prostor všem žákům k vyjádření vlastního názoru.

V průběhu výuky ve značné míře bylo využíváno mezipředmětových vztahů a zejména příklady z běžného života. Orientační ověřování vědomostí a dovedností navazovalo na probrané učivo,

mělo charakter zpětné vazby. MOV reagovali na dílčí odpovědi žáků a doplňovali další potřebné informace. Tento systém byl funkční hlavně u žáků vyšších ročníků, kteří plnění jednotlivých tematických celků prováděli na zakázkách pro veřejnost. U žáků prvních ročníků hlavní prověrkou jsou souborné práce (zhotovování jednoduchých a funkčních výrobků). Při zadávání práce byla respektována zásada přiměřenosti. K pozitivnímu povzbuzování žáků hlavně u prvních ročníků bylo často využíváno pochvaly ze strany MOV. Na základě dílčích známek stanovují MOV měsíční klasifikaci, která je zapisována do žákovských knížek. Hodnocení dovedností i vědomostí ze strany MOV bylo objektivní. Velkou motivaci u žáků vyšších ročníků je odvedení kvalitní práce a odměna za provedenou práci. SOU má zpracovanou školní směrnici o odměňování žáků za produktivní práci. Slabým místem vyučovacího dne je závěrečné hodnocení žáků. Prostor pro sebehodnocení žáků nebyl vytvořen.

Velký důraz je kladen na úklid dílen.

Úroveň interakce mezi MOV a žáky je na dobré úrovni. V průběhu výukových dnů žáci dodržovali pravidla chování, která jsou zakotvena v Provozním řádu a jsou k dispozici na každé dílně.

Výuka předmětu odborný výcvik ve sledovaných učebních oborech probíhá v souladu s učebními plány a osnovami. Výjimkou je nedodržení učební osnovy ve třetím ročníku učebního oboru automechanik (tematický celek č.5). Personální podmínky jsou vyhovující. Materiální a psychohygienické podmínky organizace, formy a metody výuky hodnotí ČŠI jako vynikající, motivaci a hodnocení, interakci a komunikaci jako velmi dobrou.

Celkově ČŠI hodnotí odborný výcvik jako velmi dobrý.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

V rámci této orientační inspekce byla sledována kvalita výuky teoretických odborných předmětů, ekonomicky zaměřených předmětů a odborného výcviku. Technicky zaměřené předměty a odborný výcvik jsou ČŠI celkově hodnoceny stupněm velmi dobrým. Naproti tomu kvalita výuky předmětů s ekonomickou náplní s přihlédnutím k nižší úrovni sledované ročníkové práce ve 2. ročníku nástavbového studia, je hodnocena pouze průměrně. Kvalita výuky techniky převyšuje kvalitu výuky ekonomiky.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Koncepční záměry vedení školy se dají shrnout do následujících priorit:

- Výuka učebních oborů v oblasti strojírenství, opravárenství, ekonomiky a nástavbového studium v oborech navazujících na vyučované obory, a to formou denní, večerní nebo dálkové.
- Na základě požadavků trhu práce chce SOU rozšířit vyučované obory o studijní obor 23-45-L/001 Mechanik seřizovač a učební obor 23-52-H/001 Nástrojař.

- V rámci studijního oboru Mechanik seřizovač bude výuka zaměřena především na CNC obráběcí stroje.
- Věnovat maximální pozornost náboru žáků především pro strojírenské profese, které jsou nejžádanější v okrese Chomutov.
- Od příštího školního roku získat akreditaci pro přípravu na evropské svářečské průkazy.
- Vytvořit na SOU v rámci Ústeckého kraje středisko výuky strojírenských oborů a získat akreditaci Akademie řemesel Hospodářské komory ČR a provádět přípravu na mistrovské zkoušky.
- Doplnovat vybavení dílen určených pro produktivní práci moderní technikou.
- Provádění rekvalifikačních a kurzů především ve strojírenských oborech, mj. také pro získávání dalších finančních prostředků.

Rozhodujícím dokumentem v oblasti plánování je „Plán výchovně vzdělávací činnosti a hlavních cílů na školní rok 2001/2002“ ze 3. září 2001 volně vycházející z výše uvedených koncepčních záměrů.

Tento plán především zahrnuje:

Úkoly na úseku teoretického i praktického vyučování, plán práce VP, minimální preventivní program, plán akcí sportovního charakteru, BOZP, organizaci školního roku 2001/2002 a organizaci výchovně vzdělávacího procesu ve školním roce 2001/2002, tedy veškeré rozhodující činnosti zabezpečující bezproblémový chod školy.

Koncepce i stanovené cíle jsou reálné, zahrnují potřeby regionu a jsou zohledňovány i finanční možnosti školy. V tomto smyslu není škola odkázána pouze na státní rozpočet, má i jiné zdroje financování (např. produktivní práce na zakázkách, servis aut atd.), které činí asi jednu třetinu finančních prostředků. Účast pracovníků na tvorbě strategických cílů je zajišťována hlavně prostřednictvím zástupců odborových svazů ČMOS a KOVO, kteří jsou přítomni na poradách vedení při stanovování strategie školy. Od rodičů přicházejí náměty v tomto ohledu spíše ojediněle – např. zapůjčili auto pro testování na soutěži automechaniků JUNIOR 2000 v Mostě.

Plánování jako takové tvoří ucelený systém plánů s vymezením základních cílů s možností využívání připomínek pracovníků či předmětových komisí tak, jak již bylo zmíněno u účasti pracovníků na tvorbě strategických cílů. Výuka ve sledovaných oborech probíhá podle schválených učebních dokumentů až na odborný výcvik u oboru automechanik (podrobněji popsáno v kapitole odborný výcvik).

Z volitelných předmětů jsou to jazyky (ANG., NEM., RUJ). Jako nepovinný předmět u oboru zámečnick ve 2. a 3. ročníku mají žáci možnost studovat druhý cizí jazyk pro přípravu nástavbového studia. O žácích se specifickými poruchami učení má přehled výchovný poradce, který o těchto informuje vyučující. Tito žáci individuální plány zpracovány nemají.

Organizování

Základním dokumentem ze kterého organizování chodu školy vychází je vnitřní a organizační řád výchovně vzdělávací činnosti SOU. Tento popisuje činnosti a kompetence poradních orgánů (pedagogické rady, metodických komisí – předmětových a oborových, třídních výchovně vzdělávacích komisí a komisí výchovných), dále definuje činnosti výchovného poradce, učitelů, vrchního mistra odborného výcviku, mistrů odborné výchovy, třídních učitelů, pedagogického dozoru v prostorách školy, pohotovosti a správce skladu učebnic. Povinnosti a kompetence vedení školy (ředitele a jeho zástupců) tento dokument neobsahuje. Organizační

schéma je funkční a odpovídá danému druhu a typu školy.

Samostatnou část zmíněného dokumentu je vnitřní řád pro žáky, který zahrnuje jak teoretické vyučování, tak i odborný výcvik. V tomto jsou uvedeny povinnosti žáků, zákazy, ale také i práva žáků. Některá ustanovení tohoto dokumentu jdou až za rámec předpisů vyšší právní síly (např. omlouvání absence, postihy žáků za jejich chování mimo zařízení, určování dopravního prostředku při cestě do školy). S touto skutečností bylo vedení školy v průběhu inspekce seznámeno, a na základě toho bylo přislíbeno, že v nejbližší době budou v tomto smyslu provedeny úpravy.

Povinná dokumentace školy upravující organizaci výchovně vzdělávací činnosti školy je vedena úplně na platných předtiscích a je pravidelně kontrolována. Drobné nedostatky administrativního charakteru byly odstraněny během inspekční návštěvy.

Výroční zpráva o činnosti školy obsahuje informace požadované právní normou, některé však poskytují spíše jen povrchní informace – údaje o pracovnících školy obsahují pouze počet a kvalifikovanost či nekvalifikovanost učitelů a MOV. Není uvedena délka praxe ani rozčlenění kvalifikovanosti vyučujících alespoň po skupinách předmětů. Naopak jsou velmi dobře zpracovány informace o školních i mimoškolních aktivitách a vyčerpávajícím způsobem je v příloze uveden přehled prospěchu za školní rok 2000/2001.

Informace jsou v papírové podobě umístěny na nástěnce ve sborovně, v elektronické podobě na serveru místní PC sítě. Dle vyjádření vyučujících nejsou s předáváním informací problémy. Ochrana osobních dat je zajištěna pod uzamčením, v elektronické verzi zaveslováním. Zákonní zástupci jsou průběžně informováni prostřednictvím žákovských knížek, 3x do roka na třídních schůzkách, operativně v případě potřeby telefonicky či pozváním k návštěvě školy. Pokud by rodiče chtěli spolupracovat se školou, mají možnost se v tomto smyslu vyjádřit na třídních schůzkách a jejich připomínky se potom probírají na nejbližší pedagogické radě. Na veřejnosti se škola prezentuje mj. i prostřednictvím místního tisku (Nástup, CV týden). Škola má k dispozici pro propagaci k zapůjčení asi půlhodinový film. Ze spolupráce s orgány státní správy a samosprávy má největší význam spolupráce s ÚP v oblasti zaměstnanosti, zaváděním rekvalifikačních kurzů v technických oborech.

Vedení a motivování pracovníků

Ve vedení lidí převažují spíše liberálně demokratický styl s možností vyjádření svých názorů a postojů ať osobně či prostřednictvím odborových organizací ČMOS a KOVO. Operativní řízení navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností, a je funkční. Podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků jsou vytvořeny, toho je také příležitostně využíváno pro pozitivní rozvoj školy - např. MOV navrhl výrobu drobných upomínkových předmětů, nabízená pomoc při výběru veškerého vybavení pro sváření, zvedení výběrového předmětu diagnostická měření v oboru automechanik jako teoretického předmětu vyučovaného v dílnách, vznik žákovského parlamentu jako partnera vedení školy, požadavek zpřístupnění dvora atd. Pomoc začínajícím učitelům je podle potřeby zajišťována, metodická pomoc je realizována dle potřeby.

Kritéria pro stanovování výše nadtarifních složek platu jsou v obecné rovině stanovena a všeobecně známa. Tato zahrnují především kvalitu práce ve výchovně vzdělávací činnosti, další činnosti (iniciativa, včasné plnění úkolů, pozitivní vztahy na pracovišti, vedení komisí ...atd.). Dále je zohledňována i potřebnost a probace vyučujícího z hlediska profilace a dalšího rozvoje SOU. Výše uvedená kritéria nejsou začleněna do bodového systému. Hodnocení pracovníků a stanovování výše těchto platových složek je prováděno pololetně příslušným nadřízeným pracovníkem především na základě analýzy kontrolní činnosti. Pravidelné

sebehodnocení školy je prováděno pouze verbálně a je součástí porad. V písemné podobě zaznamenáváno není.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní systém je založen na plánu kontrolní a hospitační činnosti, který je zaměřen na výchovně vzdělávací činnost (VVČ) (teoretická výuka i odborný výcvik) a činnost ekonomickou. Kontrola VVČ je převážně svěřena zástupci ředitele, ekonomickou kontrolu provádí ŘŠ s vedoucím ekonomického úseku přibližně jednou do měsíce. Kontrola plnění úkolů je pravidelnou součástí porad.

Těžištěm kontroly VVČ je hospitační činnost. ZŘTV má v programu 28-30 návštěv za rok, ZŘOV asi 10 ročně. Z hospitační činnosti je pořizován zápis (protokol) s prostorem pro vyjádření kontrolovaného vyučujícího. Ředitel školy vykoná cca 1 hospitaci za měsíc a zápisy z těchto nepořizuje. Hospitační protokoly obsahují veškeré možné sledovatelné jevy související s výukou, včetně atmosféry ve třídě. Kontrolována je také pedagogická dokumentace – třídní knihy, katalogové listy a žákovské knížky cca 3-4 x za rok. Ředitel dále operativně kontroluje i údržbu.

Analýza výsledků kontrol je prováděna, výsledky kontrol jsou projednávány s pracovníky a tyto případně ovlivňují i stanovování výše osobního ohodnocení. Případné problémy, které lze zobecnit jsou probírány na poradách. Závažnější problémy vyžadující si jakákoli nepopulární opatření se v poslední době nevyskytly. Evaluační nástroje pro sledování kvality práce pedagogů nejsou. V rámci výuky se pro porovnání využívaly vstupní testy pro žáky z 9. tříd. Celostátních testů (SCIO, Kalibro) využíváno nebylo. Škola má v úmyslu zapojit se do akce „maturita po internetu“.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepční záměry a plánování je promyšlené, reaguje na potřeby regionu a je na velmi dobré úrovni. V organizování jsou pozitiva i negativa přibližně v rovnováze (výroční zpráva, vnitřní řád) – hodnoceno průměrně. Vedení a motivování pracovníků i kontrolní mechanismy hodnotí ČŠI vzhledem k uvedeným skutečnostem velmi dobře.

Celkové hodnocení podmínek vzdělávání vytvořených řídicí činností školy odpovídá stupni velmi dobrý.

HODNOCENÍ EFEKTIVNOSTI VYUŽÍVÁNÍ PROSTŘEDKŮ PŘIDĚLENÝCH ZE STÁTNÍHO ROZPOČTU VZHLEDEM K ÚČELU JEJICH POSKYTNUTÍ A VZHLEDEM K UČEBNÍM DOKUMENTŮM
--

Hodnocení efektivity čerpání NIV

Střednímu odbornému učilišti byly stanoveny závazné ukazatele rozpočtu neinvestičních výdajů (NIV) v oblasti mzdových prostředků, odvodů na zdravotní a sociální pojištění, ostatních neinvestičních výdajů, ostatních plateb za provedenou práci a závazné limity počtu pracovníků. Vykázaný hospodářský výsledek činil ztrátu.

Podíl příspěvku ze státního rozpočtu na celkových neinvestičních nákladech činil v roce 2000 81 %.

Hodnocení efektivity čerpání mzdových prostředků

Závazné ukazatele mzdové regulace tj. limit počtu pracovníků, limit prostředků na platy a limit prostředků na ostatní platby za provedenou práci škola v kontrolovaném období dodržela.

Namátkovou kontrolou osobních spisů zaměstnanců bylo zjištěno, že zařazení do platových tříd a stupňů je v souladu s platným předpisem.

V roce 2000 byly čerpány nenárokové složky platu ve výši 91,8 % u osobních příplatků a 8,2 % u odměn.

Rozpočet a zásady čerpání FKSP pro rok 2000 byly vypracovány. Tvorba a čerpání FKSP za rok 2000 jsou v souladu s vyhláškou o fondu kulturních a sociálních potřeb.

Hodnocení efektivity čerpání ONIV

Přidělené finanční prostředky ze státního rozpočtu na ostatní neinvestiční výdaje (ONIV) škola v roce 2000 použila na nákup učebnic, učebních pomůcek, osobní ochranné pomůcky, cestovné, nákup materiálu, údržbu a na ostatní provozní náklady.

Procentní podíl z ONIV na učebnice, učební pomůcky, a na učební materiál činil v roce 2000 33,7 %. Na vzdělávání a školení pracovníků byly použity finanční prostředky z jiných zdrojů.

Hodnocení efektivity čerpání investičních prostředků

Střednímu odbornému učilišti byly přiděleny investiční prostředky na zakoupení mechanotronického soustruhu CNC. Tyto prostředky byly v roce 2000 vyčerpány na uvedený soustruh.

Hodnocení výroční zprávy o hospodaření školy

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření školy za rok 2000 je zpracována v souladu s obecně závazným právním předpisem.

Hodnocení efektivity využívání prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem k učebním dokumentům

Přidělené prostředky ze státního rozpočtu v roce 2000 byly vynaloženy efektivně.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

1) Mimoškolní aktivity

a) SOU technické je od roku 2002 zapojeno do strojírenské sekce Česko-rakouského projektu se zaměřením na porovnání učebních dokumentů a přípravu studijních materiálů v oblasti strojírenství. Dále je SOU partnerem v projektu KOMPAS - programu podpory aktivace vlastních schopností pro uchazeče o zaměstnání bez středního vzdělání obtížně uplatnitelných na trhu práce. Předkládající organizace je Regionální rozvojová agentura. V rámci projektu je úkolem připravit metodiku a studijní materiály pro rekvalifikace a dálkovou formu studia dvouletých učebních oborů.

b) SOU se pravidelně zúčastňuje a podílí se na zabezpečení celostátní soutěže zručnosti Automechanik Junior. V roce 2001 dva žáci postoupili z regionálního kola do celostátní soutěže Automechanik Junior 2001. Dále se SOU pravidelně zúčastňuje soutěže zručnosti v psaní na stroji .

Učiliště pravidelně pořádá sportovní turnaje žáků, které jsou základními koly pro okresní soutěže, kterých se pravidelně účastní (volejbal, sálová kopaná, nohejbal, stolní tenis a pod.). Maturitní třídy pravidelně pořádají maturitní ples. Žáci se na doplnění výuky zúčastňují filmových a divadelních představení.

2) Kontakty se školami

SOU úzce spolupracuje se Střední odbornou školou, středním odborným učilištěm, odborným učilištěm a praktickou školou v Třinci, kde se pravidelně mezi školami dělá soutěž v oboru „Zámečnick“ a žáci SOU se zúčastnili svými vystoupeními Technické konference žáků v Třinci. SOU patří mezi 13 autoopravářských škol vybraných Svazem autoopraven ČR, které dlouhodobě spolupracují při zabezpečování soutěže zručnosti Automechanik Junior a na společné expozici škol v rámci AUTOTECH v Brně a při jiných aktivitách týkajících se autooborů. Se základními školami SOU spolupracuje při exkurzích žáků na SOU.

3) Kontakty se zahraničím

Se zahraničím má SOU navázanou spolupráci s těmito institucemi:

- INTERNATIONAL BUND – Chemnitz/Zschopau
- VW-BILDUNGSINSTITUT GmbH – Zwickau
- BÉNÉDICT SCHOOL – Zwickau
- CFBA - PRIVATE AKADEMIE – Chemnitz
- ZEBRAS – Chemnitz

a od roku 2001 jsou zabezpečovány výměnné pobyty žáků a rekvalifikantů.

4) Prevence závadových jevů

V oblasti prevence SOU velmi úzce spolupracuje se Střediskem výchovné péče „Kulička“, Pedagogicko-psychologickou poradnou, K-centrem Chomutov a Poradnou pro HIV-AIDS. Ve spolupráci s těmito organizacemi pořádá SOU preventivní besedy. Škola má zpracován „Minimální preventivní program“ a plán výchovného poradenství, ve kterém jsou zahrnuty dotazníky ke zjišťování závadových jevů na škole. Jednou měsíčně zasedá výchovná komise. Výchovný poradce a metodik drogové prevence mají na škole svou nástěnku, na které jsou prezentovány materiály s danou problematikou. Škola odebírá odborný časopis pro sociálně patologické jevy „Závislosti a my“ a Bulletin Ministerstva vnitra zabývající se problematikou drog a drogových závislostí.

5) Spolupráce s úřady, podniky a institucemi

SOU má velmi dobrou spolupráci s Úřadem práce v Chomutově a dlouhodobě zabezpečuje dle jeho požadavků rekvalifikaci a případně další odborná školení pro firmy v okrese Chomutov, především ve strojírenských oborech a formou svářečských kurzů. SOU je členem Okresní hospodářské komory, Cechu KOVO a Svazu autoopraven ČR a zástupci jsou aktivně zapojeni do činnosti. Okresní hospodářské komory, Krajské hospodářské komory a Cechu KOVO. Velmi úzká je spolupráce především se strojírenskými firmami v okrese Chomutov. V oblasti autoopravenství úzce SOU spolupracuje s firmou ELIT, kde v r. 1997 získalo certifikát Partner ELIT a Originál SACHS-servis. Dále s firmou INTERACTION v oblasti lakování automobilů.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol - MŠMT č.j. 32 640/2000-21
- Schválené učební dokumenty vyučovaných oborů
- Učební plány rozpracované školou pro jednotlivé obory
- Tematické časové plány sledovaných předmětů
- Povinná dokumentace daná školským zákonem (§ 38a)
- Podkladová inspekční dokumentace pro střední školy
- Plán výchovně vzdělávací činnosti a hlavních cílů na šk. r. 2001/2002
- Vnitřní a organizační řád výchovně vzdělávací činnosti SOU (včetně vnitřního řádu pro žáky)
- Pracovní řád
- Výroční zpráva o činnosti a hospodaření za šk. r. 2000/2001 včetně příloh
- Zápisy z porad
- Hospitační záznamy
- Sledované oblasti pro stanovení osobního příplatku
- Ročníkové práce druhého ročníku denního nástavbového studia oboru Technickohospodářské a správní činnosti
- Žákovské poznámky ve sledovaných předmětech
- Výkaz zisku a ztrát (Úč ROPO 4-02) ke dni 31.12.2000
- Výkaz o pracovnících a mzdových prostředcích (P 1-04) za období 1. - 4. čtvrtletí 2000
- Zahajovací výkaz škol k 30. 9. 1999
- Zahajovací výkaz škol k 6. 10. 2000
- Rozvaha (Úč ROPO 3-02) k 31. 12. 2000
- Rozpočet neinvestičních výdajů na rok 2000 včetně úprav
- Vnitroorganizační směrnice vedení účetnictví
- Hlavní účetní kniha, kniha analytické evidence za rok 2000
- Tvorba a rozpočet FKSP na rok 2000 včetně zásad pro jeho čerpání

- Čerpání FKSP rok 2000 a účetní doklady roku 2000
- Zúčtování příspěvku ze státního rozpočtu rok 2000
- Dohody o pracích mimo pracovní poměr rok 2000
- Vnitřní platový předpis.

ZÁVĚR

Vysoká úroveň kvality výuky byla zaznamenána v oboru automechanik i v ostatních sledovaných technicky zaměřených učebních oborech (obráběč kovů a klempíř pro strojírenskou výrobu). Jediným problémem je nezařazení tématického celku řízení motorových vozidel do odborného výcviku oboru automechanik.

Naproti tomu kvalita výuky ekonomických předmětů nástavbového studia v oboru Technickohospodářské a správní činnosti není na potřebné úrovni (viz zmíněná kvalita ročníkové práce).

Velmi pozitivně ČŠI hodnotí aktivity školy a kontakty s úřady, podniky a institucemi včetně zahraničí. V podmínkách výuky vytvořených řídicí činností vedení školy převažují pozitiva.

Přidělené prostředky ze státního rozpočtu v roce 2000 byly vynaloženy efektivně.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Josef Toman	v. r.
Členové týmu	Ing. Zdeňka Hájková	v. r.
	PhDr. Bartoloměj Javorský	v. r.
Další zaměstnanci ČŠI	Libuše Zmátlová Alena Pospíšilová	

V Děčíně dne 6. března 2002

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 12. dubna. 2002

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Ing. Václav Sailer

v. r.
podpis

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitel(ka) školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy		
Zřizovatel: KÚ Ústeckého kraje	26. dubna 2002	067 61/2002 - 03404
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	připomínky nebyly podány